

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko T. B. i D. B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 12 października 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 11 września 2017 r., sygn. akt V ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kwotę
2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Dla spełnienia wymagań z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które

z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), z których pierwsze sprowadzało się do pytania, czy w przypadku zaistnienia obu przesłanek wypowiedzenia umowy kredytu przewidzianych w art. 75 ust. 1 prawa bankowego istnieje konieczność dokonywania przez bank oceny aktualnej zdolności kredytowej kredytobiorcy w trybie art. 74 prawa bankowego, w szczególności, gdy kredytobiorca sam udzielił bankowi informacji o swojej sytuacji materialnej zagrażającej zdolności do spłaty zadłużenia, a drugie do pytania, czy wypowiedzenie umowy kredytowej może być uznane za nadużycie prawa w sytuacji, gdy nastąpiło po stwierdzeniu przez bank, że niespełnienie przez kredytobiorcę warunków ustalonych w umowie jest następstwem pogorszenia się jego sytuacji materialnej w stopniu zagrażającym zdolności do spłaty kredytu, gdy o tych okolicznościach poinformował bank.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których powstało. Zagadnienie to powinno być nadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Pytania sformułowane przez powodów nie mają cech określonych wyżej. Z ustaleń faktycznych dokonanych w sprawie wynika, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytowej zostało powodom złożone nie ze względu na utratę przez nich zdolności kredytowej, lecz z uwagi na naruszenie warunków udzielenia kredytu. Sądy *meriti* odwołały się do art. 74 prawa bankowego nie po to, by na bazie tego przepisu sformułować kategoryczny pogląd o potrzebie każdorazowego badania zdolności kredytowej kredytobiorcy przed złożeniem mu oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytowej, lecz uzupełniając, z zaniechania weryfikacji zdolności kredytowej pozwanych przed złożeniem im oświadczenia o wypowiedzeniu umowy wywodząc dalsze argumenty za tezą, iż utrata tej zdolności nie była przyczyną wypowiedzenia kredytu (s. 12 uzasadnienia).

O dopuszczalności oceny oświadczenia banku wypowiadającego umowę kredytową w kontekście zasad współżycia społecznego Sąd Najwyższy wypowiedział się m.in. w wyroku z 20 lipca 1987 r., IV CR 195/87, OSNC 1989, nr 1, poz. 16. Sądy orzekające w niniejszej sprawie – z odwołaniem się do orzecznictwa Sądu Najwyższego – wyliczyły okoliczności, jakie należy brać pod uwagę przy ocenie oświadczenia banku mającego prowadzić do rozwiązania umowy kredytowej i zaakcentowały wśród nich cel umowy kredytowej zawartej przez strony niniejszego postępowania (zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych ze wsparciem ze środków publicznych), czas, na jaki umowa została zawarta (29 lat) oraz wysokość kwoty powstałej zaległości w relacji do całkowitej wartości świadczenia, okres, przez który kredytobiorcy nie wywiązywali się z zobowiązań i przyczyny tego stanu rzeczy, ale również to, że powód nie był zainteresowany jakąkolwiek propozycją ugodowego załatwienia sprawy, w sposób, który by nie generował powiększania zadłużenia i pozwalał na zaspokojenie interesów obu stron.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ k.p.c., oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz. U. 2015 r. poz. 1800), Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

